

Mapa majetku státu

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

ÚZS VM

ÚŘAD PRO
ZASTUPOVÁNÍ STÁTU
VE VĚCÍCH MAJETKOVÝCH

Díky Mapě majetku státu jsme v roce 2015 zjistili, že:

- řada státních nemovitostí je stále ještě zapsána na neexistující subjekty
- státní instituce nevěděly, co přesně jim patří
- stát vlastní přes milion a půl nemovitostí
- stát vlastní čtvrtinu České republiky

Díky Mapě majetku státu ÚZSVM:

- zamezí nevhodnému nakládání s majetkem
- zamezí obstrukcím při rozvoji měst
- odstraní nesrovnalosti v katastru nemovitostí

Praha, 2022

Vážení čtenáři,

v roce 2015 jsme vlastními zaměstnanci poprvé v historii zmapovali veškeré státní nemovitosti evidované v katastru nemovitostí na státní subjekty. Jednalo se o unikátní projekt, který jsme nazvali Mapa majetku státu. V katastru nemovitostí bylo evidováno přes 1,6 milionu položek zapsaných na 1 906 státních institucí. Alarmující bylo zjištění, že 1 381 z nich bylo neexistujících, nedohledaných, v konkurzu nebo v likvidaci. Přitom na ně bylo zapsáno přes 25,5 tisíc bezprizorních nemovitostí, které v řadě případů komplikují rozvoj území obcí a krajů. Podrobný soupis nemovitostí byl stěžejním krokem pro zahájení efektivního hospodaření s majetkem státu.

Díky Mapě majetku státu se postupně daří redukovat bezprizorní majetek i počet subjektů, na který je zapsaný. Za sedm let od vytvoření materiálu jsme snížili počet nemovitostí zapsaných na zaniklé a nedohledané státní subjekty o téměř 86 %, což je obrovský úspěch, protože prošetřování takových případů je mimořádně časově i odborně náročné. Jedná se o velice důležitou agendu, kterou značně oceňují zejména obce a kraje. Naše činnost totiž odstraňuje blokace pro jejich další rozvoj. Na pozemcích se správným majitelem je možné například stavět infrastrukturu, cyklostezky nebo čistírny odpadních vod.

Je také nutné zdůraznit, že tento projekt jsme provedli výlučně vlastními silami, tedy bez zapojení jakéhokoliv externího subjektu. Mým cílem je efektivní a transparentní hospodaření se státním majetkem. Věřím, že oceníte zajímavé informace, které tato brožura přináší.

Kateřina Arajmu
generální ředitelka ÚZSVM

Obsah

5	Mapa majetku státu
6–7	Historické okénko – vývoj pozemkových evidencí na našem území
8–9	Pozemky státu – dle druhu
10–11	Počet pozemků státu dle územních pracovišť ÚZSVM
12–13	Výměra pozemků státu (v ha) dle územních pracovišť ÚZSVM
14–15	Počet staveb, bytových a nebytových jednotek státu dle územních pracovišť ÚZSVM
16–17	Nemovitosti evidované na státní instituce
18–19	Počet nemovitostí zapsaných na státní subjekty zaniklé, či nedohledané – dle územních pracovišť ÚZSVM
20–21	Počet nemovitostí zapsaných na státní subjekty v konkurzu či v likvidaci – dle územních pracovišť ÚZSVM
22	Co s tím ÚZSVM dělá?
23	Nemovitosti evidované na státní instituce
24	Příklady vyřešených majetků
26	Pozemky ve vlastnictví České republiky
27–32	Pozemky v evidenci SPÚ, Lesů ČR, ÚZSVM, Povodí, ŘSD, SŽ
33	Shrnutí
34	Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

Mapa majetku státu

Mapa majetku státu představuje zcela jedinečný projekt ÚZSVM. Jedná se o detailní analýzu všech nemovitostí státu evidovaných v katastru nemovitostí. Podobný přehled před rokem 2015 nikdo nezpracoval, a stát tak neměl souhrnné informace o nemovitostech ve svém vlastnictví. Tato inventura analyzuje nemovitosti státu z mnoha pohledů – například podle druhu, regionu a jednotlivých státních subjektů.

V roce 2015 ÚZSVM zjistil, že stát vlastnil 1 626 414 nemovitostí a pozemků o výměře 1 922 601 hektarů, což představovalo více než 24 % rozlohy celé České republiky. Nemovitosti byly zapsány na 1 906 státních subjektů, z toho 1 380 byly neexistující nebo nedohledané instituce, zrušené státní podniky a podniky v likvidaci. Nacházely se mezi nimi třeba takové kuriozity jako Západočeské dřevařské závody, Ústav veterinární osvěty Pardubice nebo Federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj. Na těchto 1 380 subjektů bylo v katastru zapsáno celkem 25 557 nemovitostí. **Za sedm let se ÚZSVM podařilo snížit počet nemovitostí zapsaných na zaniklé či nedohledané státní instituce o 85,6 %, zároveň se podařilo snížit počet neexistujících institucí o téměř 80 %.**

Změnit tento nepřijatelný stav, zapříčiněný mimo jiné i nedůslednou privatizací státních podniků, kdy se na některé pozemky při zpracování privatizačních projektů zapomnělo, je pro ÚZSVM jednou z hlavních priorit. V případě zaniklých státních subjektů ÚZSVM prověřuje, zda mají právního nástupce. Pokud ano, ÚZSVM je vyzve, aby si udělali pořádek v katastru nemovitostí. Zcela „osiřelé“ státní majetky umožňuje zákon o majetku státu přepsat na ÚZSVM. Podrobné místní šetření a ekonomická analýza následně napoví, co je pro stát výhodnější – ponechat si je ve svém držení, nabídnout je k využití jiným státním institucím, nebo je prodat. Toto hospodárné zacházení dovolí ve výsledku získat i uspořít státnímu rozpočtu nemalé finanční prostředky.

Na následujících stránkách představíme nejzajímavější výsledky analýzy dat Mapy majetku státu v přehledné mapové a grafické podobě.

Historické okénko – vývoj pozemkových evidencí na našem území

K evidenci pozemků slouží takzvané katastry. Slovo katastr pochází z latiny a znamená zakreslení a soupis pozemkového majetku s údaji o poloze, výměře, bonitě a výnosnosti jednotlivých pozemků pro vyměření daně z nemovitosti. Je to úplný úřední soupis nemovitostí.

Zemské desky

Šlechta si počátkem 14. století začala práva na majetek zapisovat do tzv. zemských desek – knih, které původně vedly soudy o soudních sporech.

Rustikální katastr

Mezi lety 1653 až 1656 vznikl tzv. první rustikální katastr, na jehož základě měly být vyměřovány spravedlivější a věcnější daně.

Tereziánský katastr

Vstoupil v platnost v roce 1749 a byl rozdělen na dvě části. První představovala část poddanskou (tzv. rustikál) a druhá část panskou (tzv. dominikál).

Josefský katastr

Josefský katastr byl pořízen za vlády Josefa II. v letech 1785 až 1789. Jednalo se o první katastr založený na přímém měření skutečného stavu v terénu. Mezi panskou a poddanskou půdou nebyl činěn rozdíl, proti tomu se postavila především šlechta, což vedlo k odvolání katastru.

Stabilní katastr

Za vlády Františka I. v roce 1819 vznikl takzvaný stabilní katastr. Za použití trigonometrie vyměřil a zakreslil veškerou půdu v měřítku 1:2880. Zaměřené pozemky byly následně zakresleny do map a očíslovány jako parcely.

Pozemkový katastr

Pozemkový katastr byl velmi přesný a spolehlivý především do roku 1938. Později již nebyla jeho údržba dostatečná a zejména po roce 1945 se začal hrubě rozcházet se skutečností a po roce 1956 se přestal udržovat vůbec.

Jednotná evidence půdy / Evidence nemovitostí

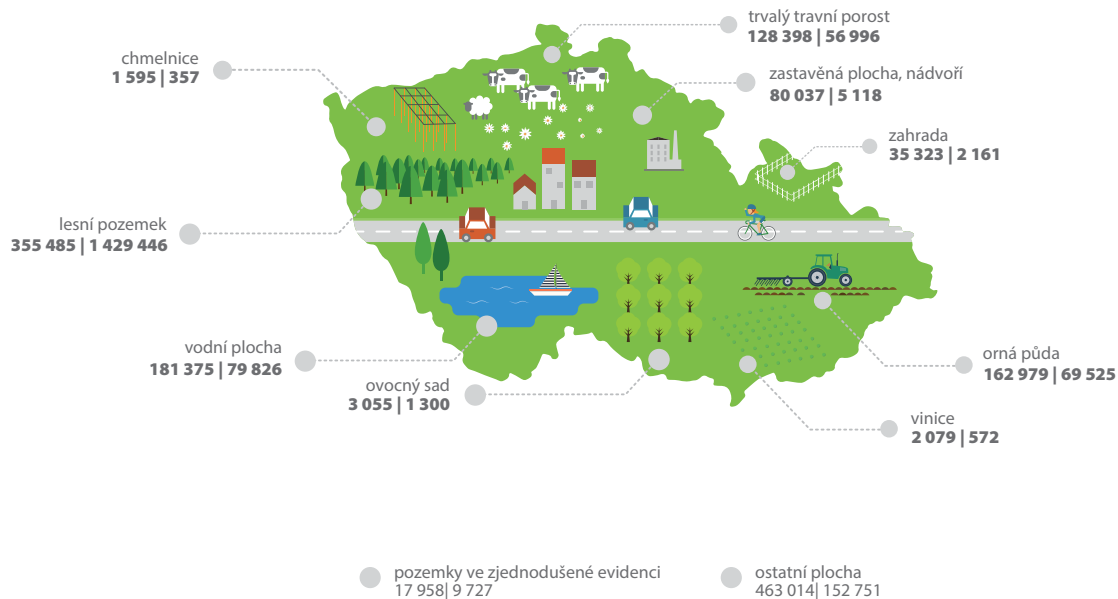
V roce 1956 byla založena tzv. jednotná evidence půdy, která měla za úkol evidovat faktický stav užívání půdy (bez ohledu na vlastnické vztahy). V rámci socialistického zespolečňování tedy soupis vlastnictví ztratil význam. Vlastnictví přecházelo registrací smlouvy na státním notářství.

Katastr nemovitostí České republiky

Nejnovější katastr – Katastr nemovitostí České republiky vznikl k 1. 1. 1993. Jedná se o veřejný soubor údajů o nemovitostech v České republice zahrnující jejich popis, soupis, geometrické a polohové určení a zápis práv k těmto nemovitostem. Z údajů v katastru nemovitostí vychází Mapa majetku státu.

Použité zdroje: www.cuzk.cz, www.lidova-architektura.cz, www.zememer.cz

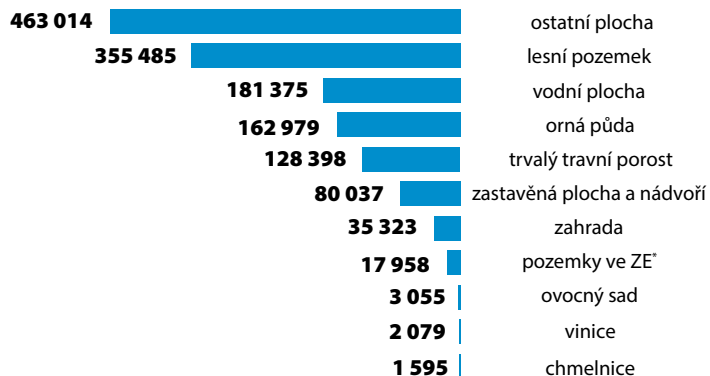
Pozemky státu – dle druhu

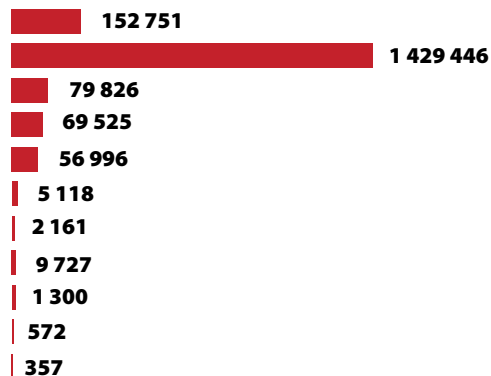
počet | výměra v hektarech

Počet pozemků státu podle druhu pozemku k 1. 1. 2022 (v ks)

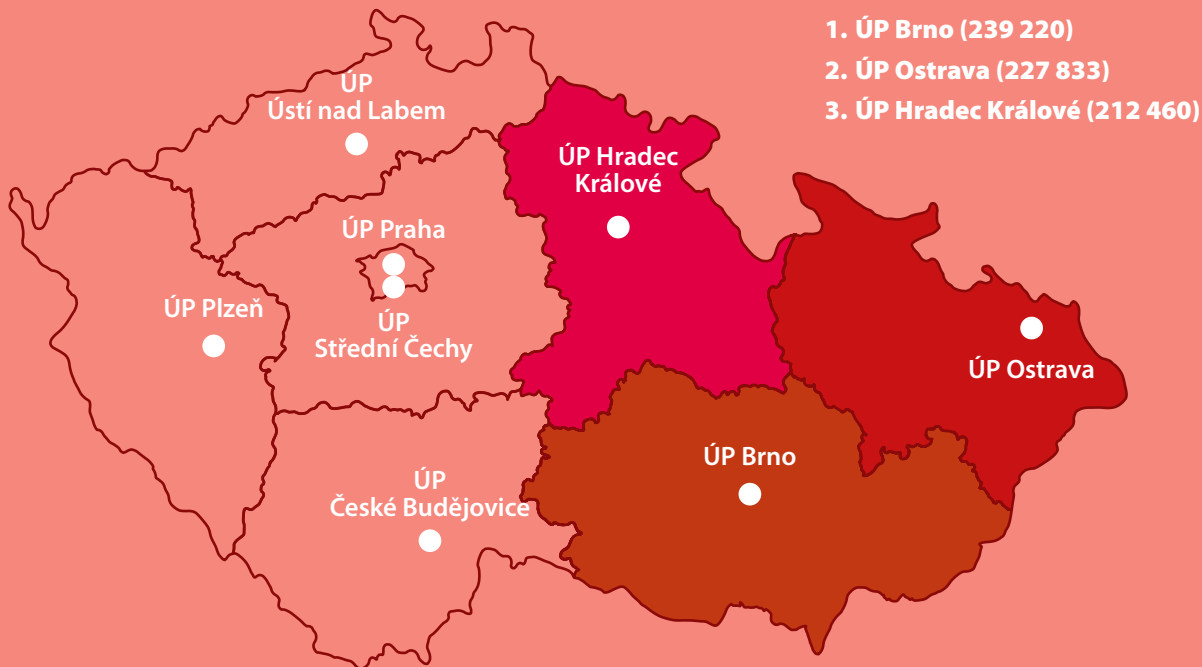

Výměra pozemků státu podle druhu pozemku k 1. 1. 2022 (v ha)

*pozemky ve zjednodušené evidenci

POČET POZEMKŮ STÁTU DLE ÚZEMNÍCH PRACOVÍŠŤ (ÚP) ÚZSVM

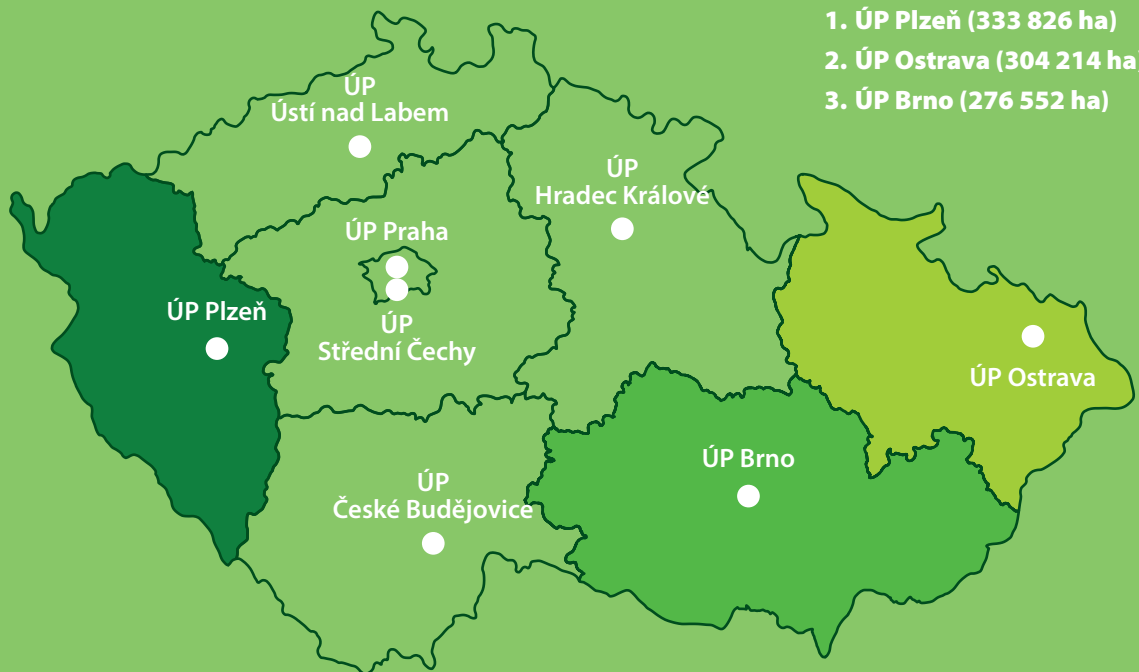

Na státní instituce České republiky je zapsáno celkem 1 431 299 pozemků. Z toho je téměř 95 % ve stoprocentním vlastnictví státu, zbylých 5 % je v duplicitním nebo podílovém spoluvlastnictví. Nejvíce státních pozemků je ve správě pracovišť ÚP Brno (239 220), ÚP Ostrava (227 833) a ÚP Hradec Králové (212 460). Nejméně státních pozemků je evidováno v ÚP Praha (15 032), ÚP Střední Čechy (144 882) a v ÚP Ústí nad Labem (197 878).

Vývoj počtu státních pozemků (ks)

2015		2022
1 576 599		1 431 299

VÝMĚRA POZEMKŮ STÁTU (V HA) DLE ÚZEMNÍCH PRACOVÍŠŤ (ÚP) ÚZSVM

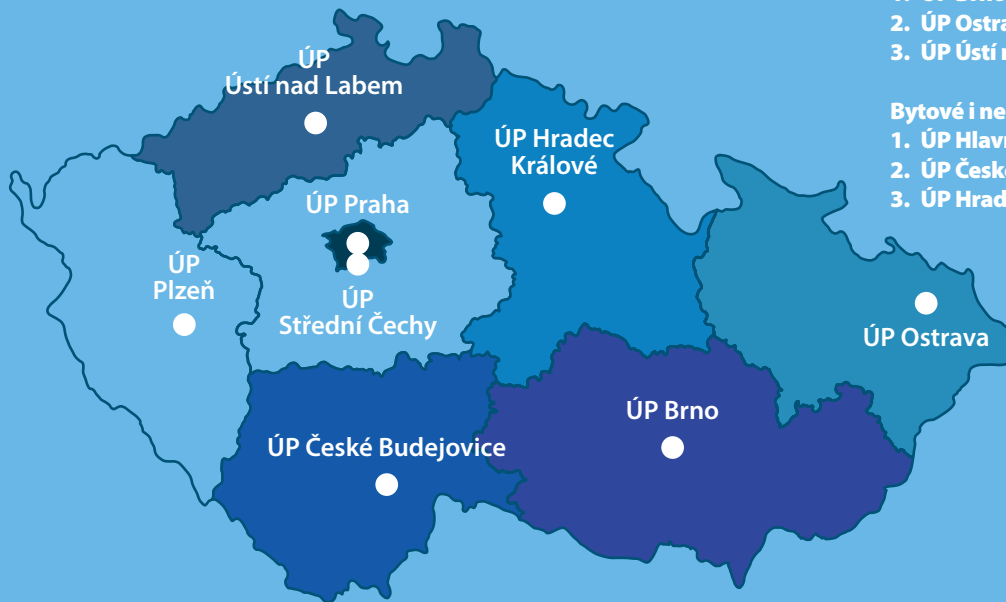
Státní instituce České republiky hospodaří s pozemky o celkové výměře 1 807 778 hektarů, což představuje 23 % rozlohy celé republiky. Více než 98 % z výměry těchto pozemků je ve stoprocentním vlastnictví státu a zbývající část je v duplicitním nebo podílovém spoluvlastnictví. Pracoviště, která mají ve své správě pozemky o největší rozloze, jsou ÚP Plzeň (333 826 ha), ÚP Ostrava (304 214 ha) a ÚP Brno (276 552 ha). Nejmenší rozlohu mají státní pozemky v ÚP Praha (4 753). Za posledních sedm let se výměra státních pozemků zmenšila o 114 823 hektarů.

Zajímavostí je, že průměrná rozloha státního pozemku činí 1,26 hektaru.

Výměra státních pozemků (ha)

2015		2022
1 922 601		1 807 778

POČET STAVEB, BYTOVÝCH A NEBYTOVÝCH JEDNOTEK STÁTU DLE ÚZEMNÍCH PRACOVÍŠŤ (ÚP) ÚZSVM

Stavby

1. ÚP Brno (7 374)
2. ÚP Ostrava (6 580)
3. ÚP Ústí nad Labem (6 077)

Bytové i nebytové jednotky

1. ÚP Hlavní město Praha (364)
2. ÚP České Budějovice (114)
3. ÚP Hradec Králové (94)

Na státní instituce je v České republice evidováno celkem 40 990 staveb a 781 bytových i nebytových jednotek. Přes 97 % těchto položek je ve stoprocentním vlastnictví státu, více než 2 % položek je v podílovém spoluvlastnictví a zbytek v duplicitním vlastnictví.

Nejvíce staveb ve vlastnictví státu se nachází ve správě brněnského pracoviště (7 374) a jednotek v hlavním městě ÚP Praha (364). Druhé místo v počtu staveb drží pracoviště v ÚP Ostravě (6 580) a třetí v ÚP Ústí nad Labem (6 077). Nejméně bytových a nebytových jednotek vlastní stát ve ÚP Střední Čechy (21). Za posledních sedm let se počet staveb, bytových i nebytových jednotek snížil o 2 243 položek.

Počet staveb a jednotek státu (ks)

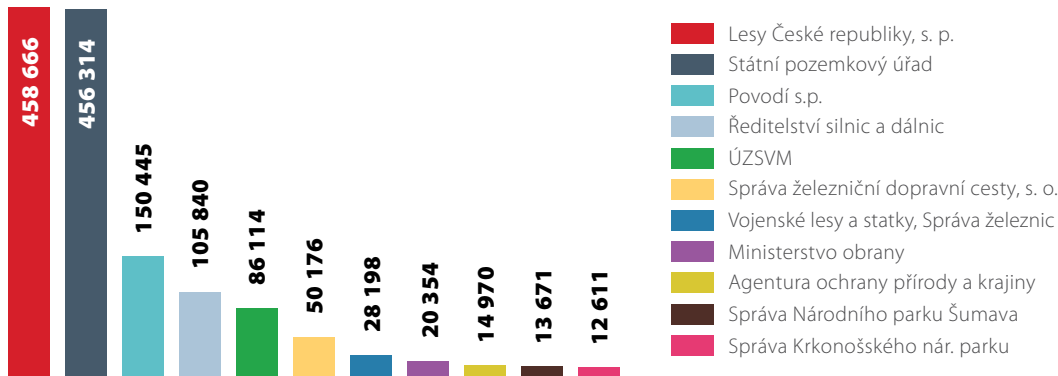
2015		2022
44 014		41 771

Nemovitosti evidované na státní instituce

K 1. 1. 2022 byly státní nemovitosti v katastru zapsány na **celkem 771 státních subjektů**, z nichž 300 byly státní subjekty neexistující, nedohledané nebo v likvidaci. Na **státní instituce** bylo **evidováno více než 1,4 milionu nemovitostí**.

Nejvíce nemovitostí bylo evidováno na státní podnik Lesy České republiky, na který bylo zapsáno 455 099 pozemků o výměře přes 1,2 milionu hektarů a **3 566 staveb**. Subjektem s druhým nejvyšším počtem nemovitostí je Státní pozemkový úřad, na nějž je zapsáno 456 314 nemovitostí, z toho 454 288 pozemků o výměře 126 tisíc hektarů. Třetí příčka patří státním podnikům Povodí, které vlastní 150 445 nemovitostí.

Nemovitosti evidované na státní instituce

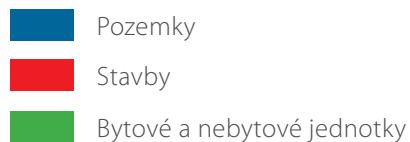

1 473 070 nemovitostí
771 subjektů

Státní subjekty celkem

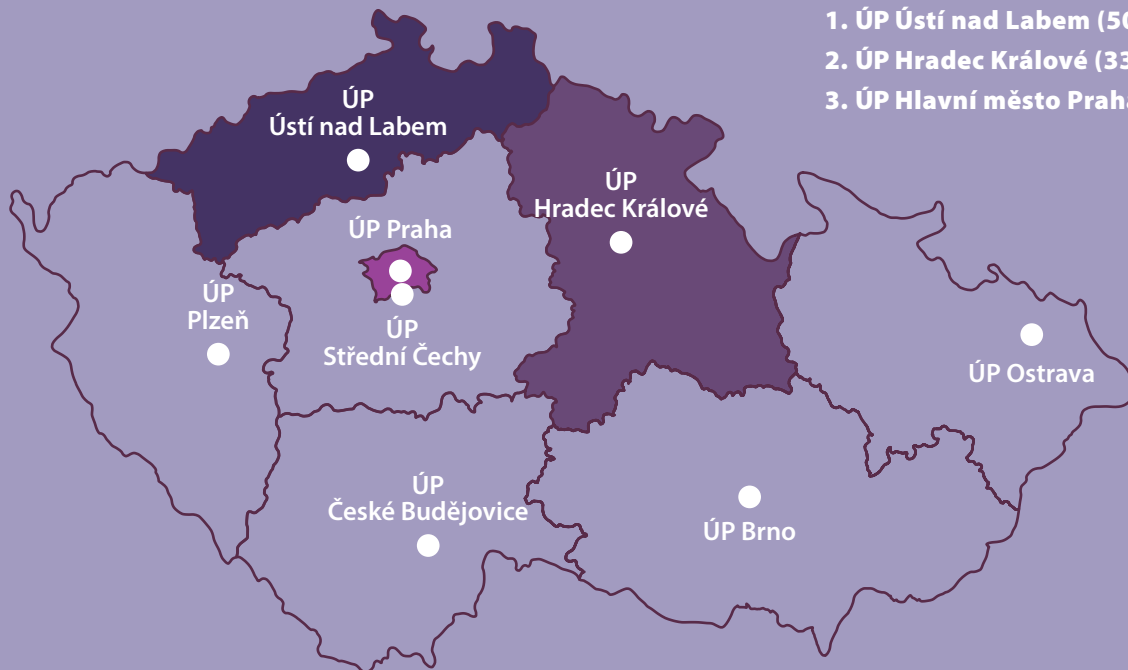

7 518 nemovitostí
300 subjektů

Státní subjekty neexistující,
nedohledané v registrech a v likvidaci

POČET NEMOVITOSTÍ ZAPSANÝCH NA STÁTNÍ SUBJEKTY ZANIKLÉ, ČI NEDOHLEDANÉ – DLE ÚZEMNÍCH PRACOVÍŠŤ (ÚP) ÚZSVM

1. ÚP Ústí nad Labem (505)
2. ÚP Hradec Králové (336)
3. ÚP Hlavní město Praha (178)

V majetku státu se nachází **celkem 1 323 nemovitostí, které jsou zapsány na zaniklé nebo nedohledané státní subjekty**. Nejvíce se jich nachází ve správě pracovišť ÚP Ústí nad Labem (505), ÚP Hradec Králové (339) a v hlavním městě ÚP Praha (178). **Oproti roku 2015 ÚZSVM dosáhl poklesu položek o 1 023.**

ÚZSVM tohoto poklesu dosáhl přepisováním nemovitostí zapsaných na subjekty bez právních nástupců na sebe a důsledným prověřováním nástupců zaniklých státních institucí, které následně vyzývá k nápravě. V katastru nemovitostí jsme objevili i takové kuriozity jako České čokoládovny, Krajská správa lékáren nebo Výzkumný ústav výživy zvířat.

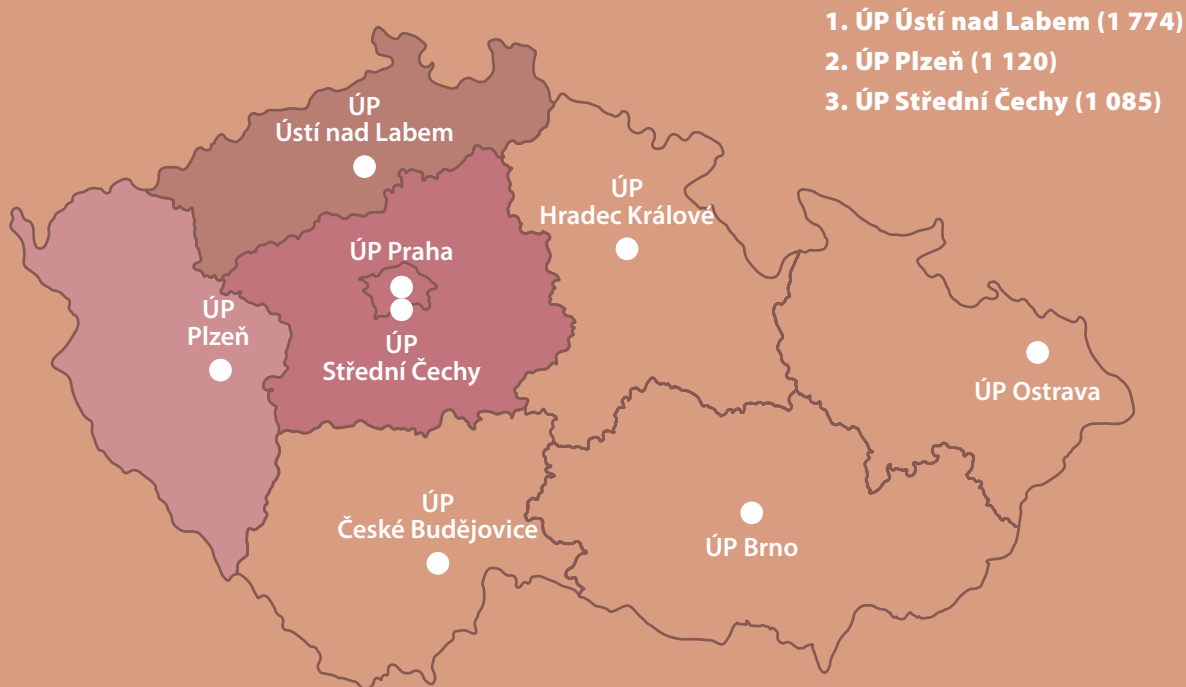
Počet nemovitostí zapsaných
na státní subjekty zaniklé
či nedohledané

2015		2022
9 176		1 323

Počet státních subjektů
zaniklých
či nedohledaných

2015		2022
1 287		264

POČET NEMOVITOSTÍ ZAPSANÝCH NA STÁTNI SUBJEKTY V KONKURZU ČI V LIKVIDACI – DLE ÚZEMNÍCH PRACOVIŠŤ (ÚP) ÚZSVM

Počet nemovitých položek **zapsaných na státní subjekty v konkurzu či v likvidaci** je nejvyšší ve správě pracovišť ÚP Ústí nad Labem (1 774), ÚP Plzeň (1 120) a ÚP Střední Čechy (1 085). Naopak již žádné nejsou na Českobudějovicku. **Celkově je těchto nemovitostí v České republice 7 518.**

U subjektů v konkurzu či v likvidaci je řešení případu odvislé od aktivity likvidátora nebo správce konkursní podstaty. V takových případech se ÚZSVM potýká se zpožděním, stejně jako v některých případech s nástupnickými institucemi zaniklých subjektů. **I přesto se podařilo jejich počet od roku 2015 snížit o 10 186 nemovitostí.**

Počet nemovitostí zapsaných
na státní subjekty v konkurzu
či likvidaci

2015		2022
16 381		6 195

Počet státních subjektů
v konkurzu či likvidaci

2015		2022
94		36

Co s tím ÚZSVM dělá?

V roce 2015 Mapa majetku státu odhalila, že 25 557 nemovitostí je zapsáno na 1 381 státních institucí neexistujících, nedohledaných či v likvidaci. ÚZSVM začal tento skandální stav okamžitě řešit tak, že:

- **prověřuje nástupce** zaniklých subjektů v katastru nemovitostí,
- **dohledává informace** o nedostatečně identifikovaných subjektech,
- **ohlašuje nemovitosti**, u nichž se nepodařilo dohledat právního nástupce.

Pokud se soukromý nebo státní vlastník nedohledá, majetek ze zákona přechází na ÚZSVM, který jej poté může převést na jiné státní subjekty či nabídnout k prodeji a získat tak do státní pokladny významné finanční prostředky.

Díky aktivitě ÚZSVM se za sedm let podařilo snížit celkový počet bezprizorního majetku o 18 039 položek na 7 518. Zároveň se od roku 2015 snížil počet již zaniklých subjektů o 1 156 na 225 subjektů.

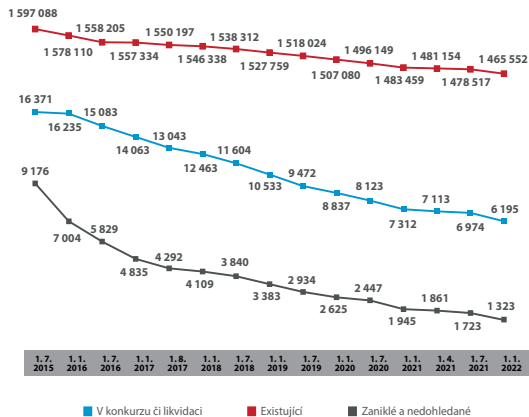
Část těchto nemovitostí ÚZSVM převedl na právního nástupce zaniklých subjektů vedených v katastru nemovitostí. Ve většině případů se nástupce nedohledal, proto byly nemovitosti v katastru nemovitostí zapsány na ÚZSVM. Státní rozpočet tak díky ÚZSVM dosahuje dodatečných příjmů z prodeje či pronájmu takových nemovitostí.

Bezprizorní majetek – počet položek

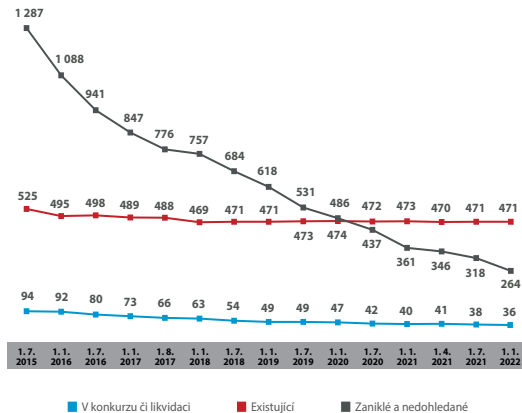
2015		2022
25 557		7 518

Nemovitosti evidované na státní instituce

Vývoj počtu státních nemovitostí evidovaných v katastru nemovitostí

Vývoj počtu státních subjektů evidovaných v katastru nemovitostí

ÚZSVM snížil za sedm let počet nemovitostí zapsaných na zaniklé či nedohledané státní subjekty o 86 %, tedy o 7 823, zároveň snížil počet takových subjektů v katastru nemovitostí o téměř 79 %, tedy o 1 023.

Příklady vyřešených majetků

- **Majetek v Bačalkách** převedl ÚZSVM do vlastnictví Královéhradeckého kraje. Stát tento **pozemek získal po zaniklém státním podniku** Československá státní automobilová doprava KNV Praha.
- ÚZSVM **předal zdarma obci Líšnice pozemek pro vybudování chodníku a cyklostezky**, nejdříve však musel zjistit, jak je to s jeho vlastnictvím. V roce 1922 jej koupil spolek Hospodářsko–čtenářská beseda Líšnice za účelem výstavby obecní váhy, k čemuž tehdy nedošlo. Spolek po druhé světové válce zanikl a tento majetek nebyl vypořádán.
- **Liberecký kraj získal od ÚZSVM zdarma pozemek v obci Líšný**, který byl dříve vedený na neznámého vlastníka. Šetřením se zjistilo, že pozemek byl naposledy ve vlastnictví již zaniklých bavlnářských závodů.
- **Pozemky ve Starém Jičíně o výměře téměř půl hektaru předal ÚZSVM Státnímu pozemkovému úřadu**. Pozemky byly původně majetkem hraběte Deyma a následně jeho pěti dcer. V roce 1947 se staly předmětem pozemkové reformy a jejich vlastnictví bylo převedeno na veřejný statek, následně pak na místní národní výbor. Po těchto již neexistujících subjektech přešla správa majetku na ÚZSVM.
- **Benešovskému pracovišti ÚZSVM připadly pozemky o celkové výměře 2,64 ha v hodnotě 11 milionů korun**. Většina pozemků patřila původně panství Konopištskému, které převzal stát v roce 1922. Vlastnictví státu bylo přerušeno v letech 1939 – 1946, kdy si pozemky převzala Velkoněmecká říše. Státu nakonec majetek připadl po neexistující organizaci Školní statek Pomněnice. Většina pozemků byla předána státním subjektům, dva pozemky byly prodány v elektronické aukci na webu **www.nabidkamajetku.cz**.

Pozemek v Bačalkách

Líšnice

Líšný

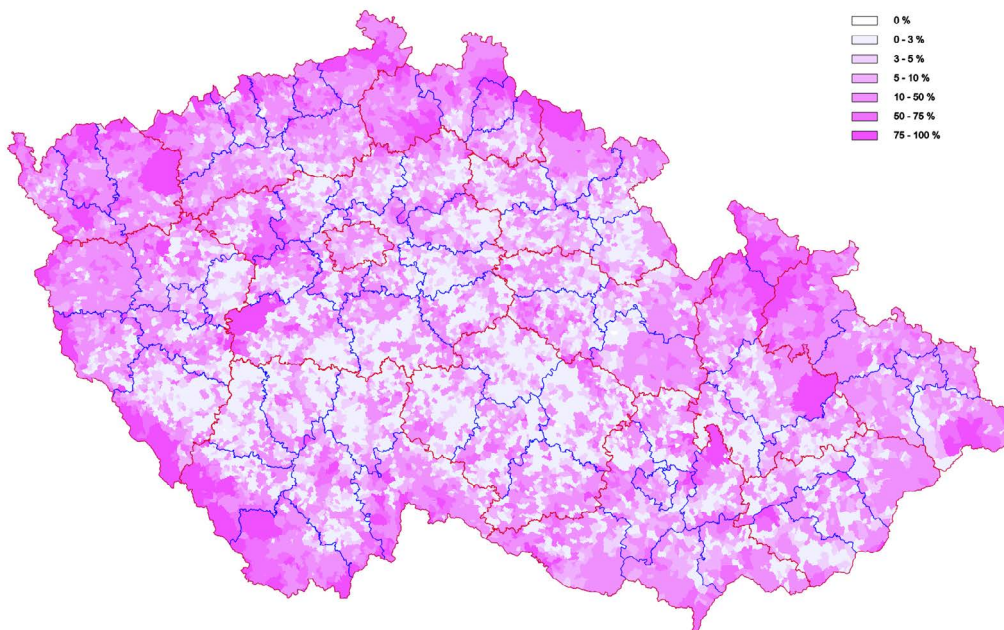

Starý Jičín

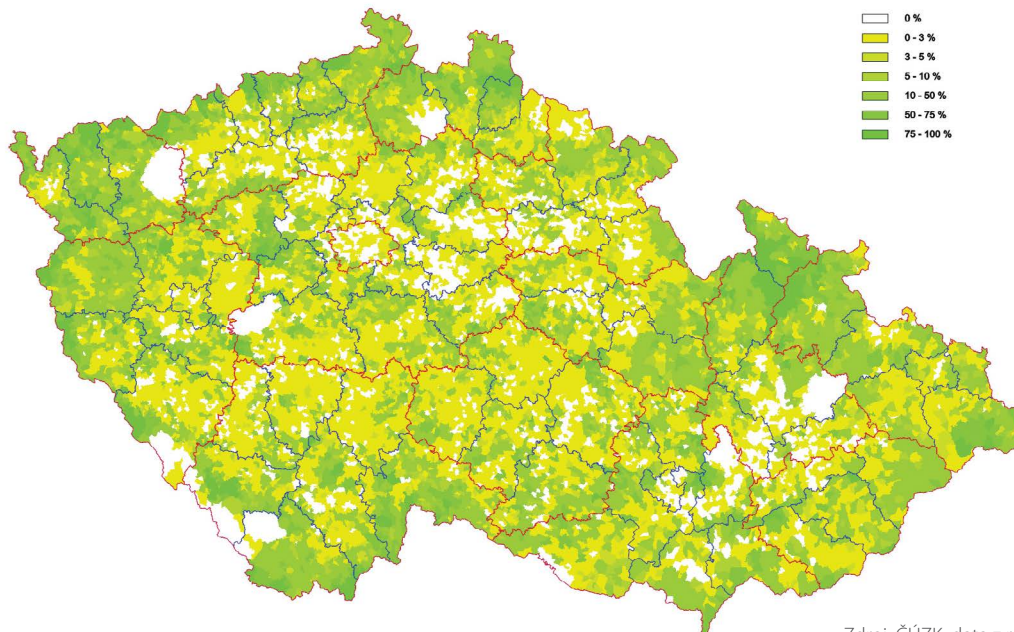
Pomněnice

Pozemky ve vlastnictví České republiky (podíl pozemků ve vlastnictví státu na celkové výměře katastrálních území – v %)

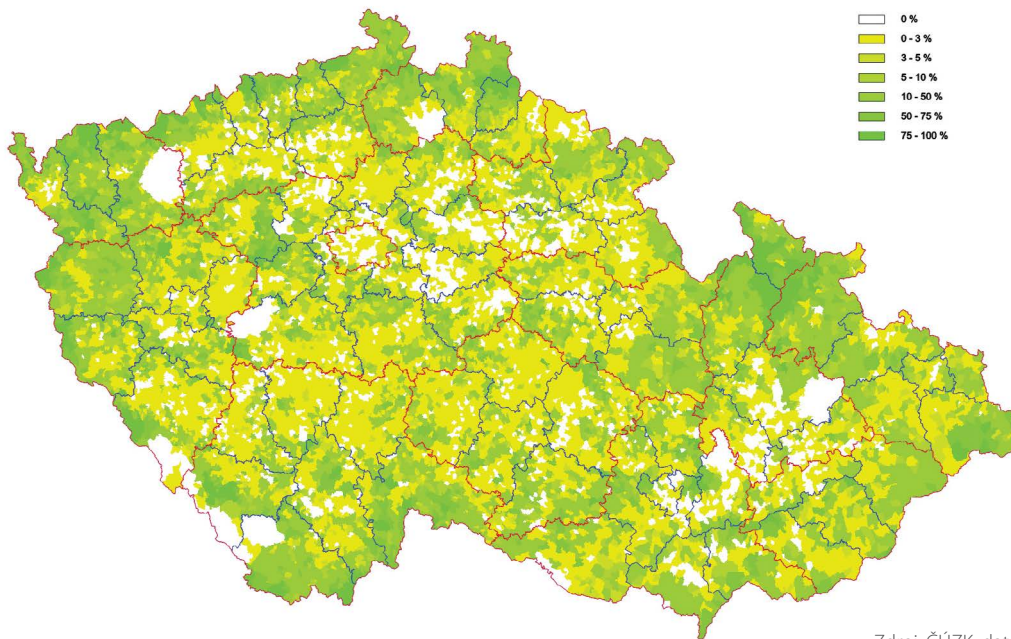
Zdroj: ČÚZK, data z roku 2015

Pozemky v evidenci SPÚ (podíl na výměře katastrálních území)

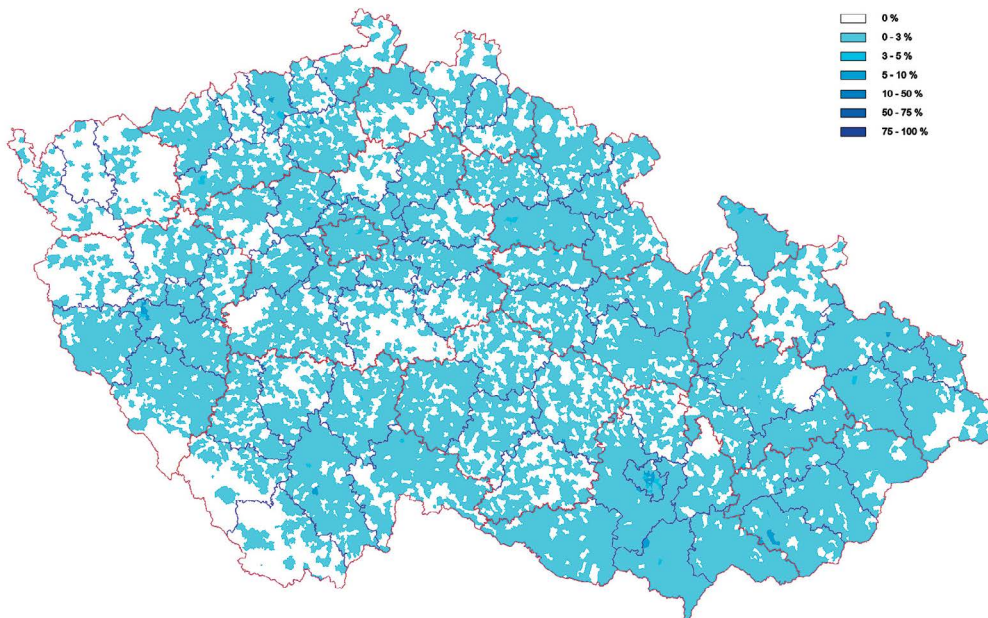
Zdroj: ČÚZK, data z roku 2015

Pozemky v evidenci Lesů České republiky, s. p. (podíl na výměře katastrálních území)

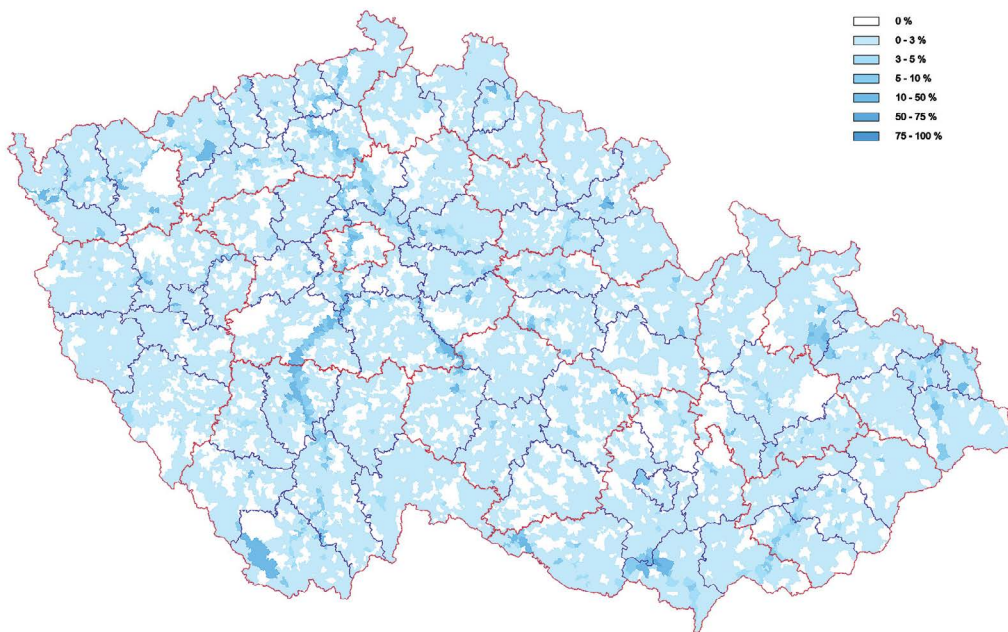
Zdroj: ČÚZK, data z roku 2015

Pozemky v evidenci ÚZSVM (podíl na výměře katastrálních území)

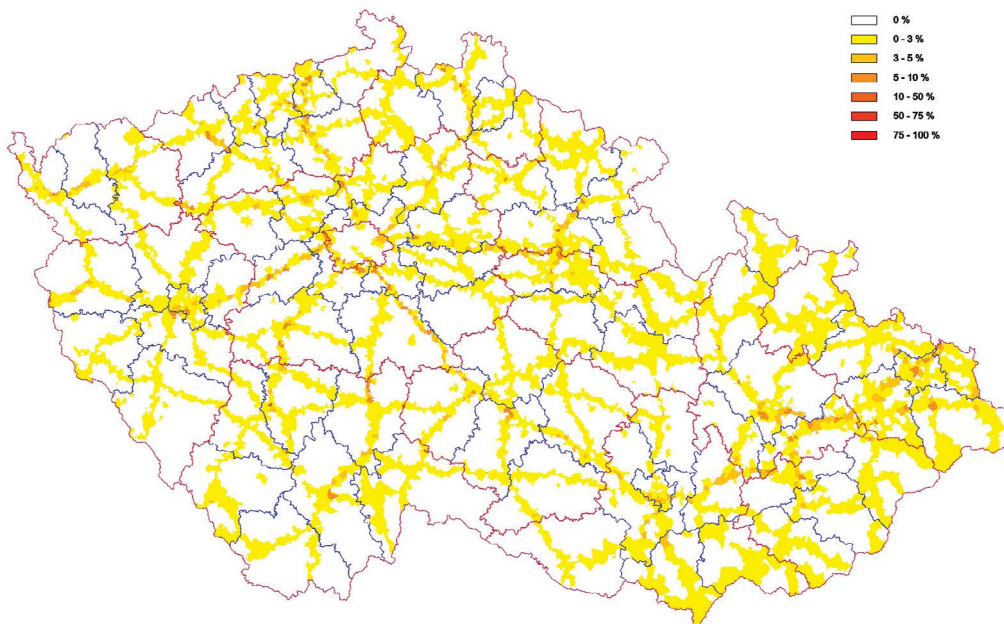
Zdroj: ČÚZK, data z roku 2015

Pozemky v evidenci státních podniků Povodí (podíl na výměře katastrálních území)

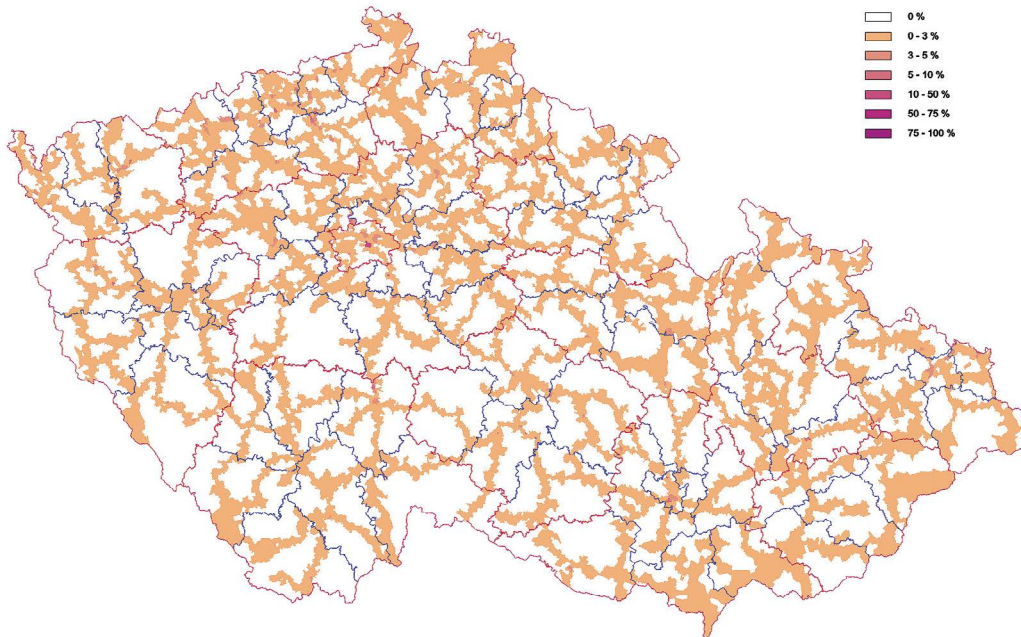
Zdroj: ČÚZK, data z roku 2015

Pozemky v evidenci ŘSD (podíl na výměře katastrálních území)

Zdroj: ČÚZK, data z roku 2015

Pozemky v evidenci SŽ (podíl na výměře katastrálních území)

Zdroj: ČÚZK, data z roku 2015

Shrnutí

Tato publikace přináší souhrn nejdůležitějších zjištění z detailní analýzy majetku státu. Na řadě map a grafů si čtenáři mohou udělat představu o charakteru tohoto majetku a jeho proporčním rozdělení po regionech České republiky i podle státních institucí, u nichž je majetek evidován.

Prvořadým účelem Mapy majetku státu je identifikovat státní nemovitosti bez jasného „vlastníka“, a tím současně odstranit přetrvávající nesrovnalosti v katastru nemovitostí. Neméně důležitým efektem je i navýšení příjmů do státního rozpočtu a úspora prostředků daňových poplatníků. I když se zdánlivě tato problematika přímo netýká běžných občanů, mohou tyto „osiřelé“ státní nemovitosti způsobovat starosti i jim. Nepříjemnosti mohou působit například majitelům sousedních pozemků, kteří v žádostech o stavební povolení potřebují vyjádření souseda, jenž bylo dosud velmi obtížné získat.

Vyhledávání tohoto státního majetku a řešení nepořádku ve státních nemovitostech je jedním z důležitých úkolů, kterému se ÚZSVM intenzivně věnuje.

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových je organizační složkou státu a je součástí resortu Ministerstva financí, vznikl k 1. 7. 2002. Mezi základní agendy patří zastupování státu v majetkových právních jednáních, hospodaření s vymezeným státním majetkem a dislokační agenda.

ÚZSVM svou činnost vykonává prostřednictvím 8 územních a 41 odloučených pracovišť, má přibližně 1 750 zaměstnanců po celé republice.

- V roce 2021 odvedl ÚZSVM do státního rozpočtu příjmy ve výši 1,77 miliardy korun, což znamená druhé nejvyšší příjmy v historii.
- Z celkového počtu 214 952 položek majetku, se kterými ÚZSVM hospodařil k 31. 12. 2021, bylo 94 425 položek nemovitého majetku (44 %). Z nemovitého majetku tvořily největší část (96,5 %) pozemky v celkové hodnotě 6,7 miliardy korun. Zbylá část (3,3 %) byla složena z budov, bytů, nebytových prostor a staveb v celkové hodnotě 5,6 miliardy korun
- Zároveň se podařilo uhájit státu přes 22 miliard korun v právních jednáních a uzavřít celkem 1 264 dohod o zastupování jiných organizačních složek státu v soudních sporech.

ÚŘAD PRO
ZASTUPOVÁNÍ STÁTU
VE VĚCÍCH MAJETKOVÝCH

www.uzsvm.cz

2022